

Poznaj swoje prawa

Biuletyn

z zakresu wiedzy o umowach zlecenie

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJĄCEJ PODCZAS
UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

przygotowany w ramach zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2022 roku punktu
nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji na
terenie powiatu Łosickiego.

Strona 1

Charakterystyka umowy zlecenia

Umowa zlecenie jest umową zawieraną na czas określony. Określa ona konkretny produkt czy usługę, którą pracownik musi wykonać. Przyjmujący zlecenie zobowiązuje się, zgodnie z art. 734-751 Kodeksu cywilnego, do dokonania określonych czynności dla dającego zlecenie, za których efekt ostatecznie nie jest odpowiedzialny.

Cechą charakterystyczną umowy zlecenie jest to, że może być - zależnie od woli stron - umową odpłatną lub nieodpłatną. Jeśli z umowy ani z jej okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie ma je wykonać nieodpłatnie, wówczas za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie.

Co do zasady wykonawca zlecenia musi wykonać osobiście wszelkie czynności, do których się zobowiązał w umowie.

W przypadku umowy zlecenia dopuszcza się też wykonanie zlecenia przez osobę trzecią, czyli zastępcę. Umowa zlecenia może być w każdej chwili wypowiedziana przez każdą ze stron. Jeżeli

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJĄCEJ PODCZAS
UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

wynika to z woli zleceniodawcy, powinien on zwrócić poniesione przez drugą stronę wydatki, a w razie odpłatnego zlecenia uiścić odpowiednią część wynagrodzenia. Jeżeli umowę wypowiedza przyjmujący zlecenie odpłatne, odpowiada wobec drugiej strony za powstałą z tego tytułu szkodę.

Umowa zlecenia powinna być zawarta w formie pisemnej (po jednym egzemplarzu dla każdej ze stron) i określać co najmniej:

- rodzaj umowy,
- datę jej rozpoczęcia i zakończenia,
- charakterystykę pracy,
- wartość wynagrodzenia,
- informację o tym, czy zleceniobiorca będzie korzystał z praw autorskich, przy których zastosowane są 50% koszty uzyskania przychodu.

Umowa zlecenia charakteryzuje się przede wszystkim tym, że:

- brak jest podporządkowania pracodawcy,

- pracę może świadczyć nie tylko osoba fizyczna, lecz także podmiot gospodarczy,
- wynagrodzenie jest wypłacane po wykonaniu pracy,
- nie ma ograniczeń w liczbie kolejnych umów,
- zleceniobiorca ma ograniczone prawa (brak urlopu, odpraw, chorobowego, wypowiedzenia itp.),
- w przypadku np. studentów nie ma obowiązku oskładkowania umowy zlecenia składkami ZUS.

Przepisy zmieniające ustawę o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, które weszły w życie 1 stycznia 2017 roku, wprowadziły minimalną stawkę wynagrodzenia godzinowego dla osób wykonujących pracę na podstawie niektórych umów cywilnoprawnych.

W 2023 roku wysokość minimalnego wynagrodzenia zmieniła się dwukrotnie. Do końca czerwca wynosiła 3 490 zł brutto, a od lipca do końca roku wynosi 3 600 zł. W przeliczeniu na minimalną stawkę za godzinę pracy, na umowie zleceniu od lipca jest to 23,50 zł.

W praktyce często zdarza się, że zatrudnia się w oparciu o umowę zlecenia tam, gdzie powinna zostać zawarta umowa o pracę.

Zawarcie umowy zlecenia nie pociąga za sobą obowiązku odprowadzania składek na fundusz pracy, fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych, fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych, czy dokonywania odpisów rocznych na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Również samo rozwiązanie umowy jest w przypadku umowy zlecenia bardziej korzystne dla podmiotu zatrudniającego.

Umowa zlecenie prawa i obowiązki stron umowy

Z punktu widzenia zleceniobiorcy:

- ✓ ma prawo do ubezpieczeń emerytalnych, chorobowych, rentowych, wypadkowych i zdrowotnych;
- ✓ nie ma prawa do urlopu wypoczynkowego, macierzyńskiego ani wychowawczego;
- ✓ nie ma prawa do zasiłku opiekuńczego;

BIULETYN Z ZAKRESU WIEDZY PRAWNICZEJ O TEMETYCE PRZEWAŻAJĄCEJ PODCZAS
UDZIELENIA PORAD PRAWNYCH

- ✓ w przypadku stwierdzenia oszustwa ze strony pracodawcy, zleceniobiorca może go skarżyć jedynie na drodze cywilnej, czyli musi wynająć adwokata i przygotować się na długą drogę po sądach.

Z punktu widzenia zleceniodawcy:

- ✓ finansuje połowę kosztów ponoszonych przez zleceniobiorcę na składkę rentową i emerytalną, jeśli zleceniobiorca to uczeń lub student do 26. roku życia to pracodawca nie musi opłacać składek na ubezpieczenie społeczne;
- ✓ zleceniodawca nie udziela urlopu, nie wypłaca odprawy, nie płaci chorobowego.